

Alliansarbetsgrupp för rättsväsende

Innehåll

Inledning	3
Arbetsgruppens uppgift	3
Utgångspunkter för gruppens arbete	4
Frågeställningar	5

Inledning

Allians för Sverige bärs av en idé om Sverige. Vi tror på människans inneboende kraft och vilja att ta ansvar. Vi vill att fler människor ska kunna stå på egna ben och känna glädjen i att försörja sig genom eget arbete. Fler ska känna att de kan göra en insats och att en extra ansträngning ger lön för mödan.

Vi vill att våra barn ska berikas med kunskaper, bli väl behandlade och utvecklas till ansvarstagande ungdomar i vår svenska skola. Att våra äldre ska känna trygghet i omsorgen och att sjukvården ska fungera bra. Vi ska vara en röst för dem som själva har svårt att göra sina röster hörda. Vi vill få på plats ett rättsväsende som förmår stå upp mot våld, brott och droger. Vi vill att det ska löna sig att arbeta, att fler ska vilja anställa och att fler företag ska starta, stanna och växa i Sverige.

Ett väl utvecklat miljöansvar är självklart för alliansregeringen, som bland annat flyttat fram positionerna och höjt ambitionen i klimatfrågorna både nationellt och internationellt. Vi har ett ansvar gentemot kommande generationer att aktivt arbeta för att lösa miljöproblemen och att få en uthållig användning av naturens resurser.

Även om mycket uträttats under de senaste åren med Alliansregering finns mycket kvar att göra. Människors makt över den egna vardagen, arbetslinjen, en strävan att uppnå full sysselsättning, företagsamhet samt en välfungerande och skattefinansierad välfärd är alla tydliga delar i vad vi vill ska känneteckna Sverige. För att nå dit måste politiken ständigt förnyas för att möta Sveriges utmaningar.

Den internationella krisens återverkningar i Sverige ställer oss inför stora utmaningar. Den ljusning av konjunkturen som vi nu ser vissa tecken på kan komma att möta bakslag. Andelen arbetslösa kommer att stiga de närmaste åren. För att Sverige ska återhämta sig så snabbt som möjligt krävs en politik som fokuserar på att få tillbaka människor i jobb samtidigt som vi värnar de offentliga finanserna. Bara så kan vi på sikt trygga välfärden.

Allians för Sverige ska i valrörelsen 2010 möta väljarna med ett valmanifest som är lika tydligt som i förra valet. För att utveckla vår politik med sikte på mandatperioden 2010-2014 tillsätts nu tio arbetsgrupper. En av dem är arbetsgruppen Rättsväsendet.

Arbetsgruppens uppgift

Arbetsgruppen ska arbeta fram konkreta och väl underbyggda förslag inom området Rättsväsende som gruppen anser ska inkluderas i Alliansens valmanifest 2010. Arbetsgruppen ska ange om förslagen kan genomföras tidigt under nästa mandatperiod, eller bör ses som målsättningar på längre sikt. Utöver de konkreta förslagen och underlagen ska arbetsgruppen presentera motiveringar till respektive förslag. Förslagen ska vara förenliga med en ansvarsfull ekonomisk politik, vara kostnads- och samhällsekonomiskt effektiva samt långsiktig fördelningspolitiskt rimliga.

Arbetsgruppen ska därutöver ange ramar och den politiska inriktningen i stort för det rättspolitiska området under hela kommande mandatperioden 2010-2014. Arbetsgruppen ska också beskriva vad Alliansregeringen uppnått på rättsområdet under den gångna mandatperioden.

Arbetsgrupperna bör i sitt arbete bjuda in utomstående experter på området och föra dialog kring viktiga samhällsutmaningar med olika aktörer som är verksamma inom området.

Under våren 2010 ska arbetsgruppen delge ekonomiarbetsgruppen underlag för de förslag som tas fram. Detta för att kunna säkerställa att (i) eventuella offentliga finansiella effekter, (ii) fördelningseffekter samt (iii) effekter på BNP och sysselsättning beräknas på ett enhetligt sätt som överensstämmer med beräkningskonventionerna för Regeringskansliet. Även ramar och riktlinjer för det fortsatta arbetet under hela mandatperioden ska beräknas på motsvarande sätt om de ska införas i valmanifestet och ska således delges ekonomiarbetsgruppen.

Utgångspunkter för gruppens arbete

Få saker beskär människans frihet så tydligt som ett liv i skuggan av våld, brott och droger. Att utsättas för brott innebär en kränkning av person och egendom som utmanar några av de mest grundläggande värden det svenska samhället vilar på. Bara oron för att utsättas för brott skapar en känsla av otrygghet.

Att slå vakt om vårt rättssamhälle och principer som att hederlighet ska löna sig är självklart. Därför är det viktigt att från samhällets sida tydligt bemöta alla brott. Ett välfungerande rättsväsende utgör kärnan i såväl en fungerande demokrati som ett utvecklat välfärdssamhälle.

Alliansregeringen har sedan den tillträdde målmedvetet arbetat för att minska brottsligheten i Sverige. Det handlar om en upprustning av hela rättskedjan, från polis och åklagare till domstolar och kriminalvård.

För polisen har mandatperioden inneburit den historiskt största satsningen någonsin och antalet poliser ökar till 20 000, vilket innebär en ökning med 2 500 poliser. Så många poliser har Sverige aldrig tidigare haft. Straffen för våldsbrott har skärpts. Därtill har ett brett myndighetssamarbete inletts när det gäller kampen mot den grova organiserade brottsligheten..

Även om mycket har gjorts finns mycket kvar att göra för att Sverige ska bli ett tryggare land.

I det kommande arbetet är utgångspunkten att fortsätta de reformer och satsningar som sju satts under innevarande mandatperiod.

Därutöver behöver det framtida arbetet inriktas mot att öka andelen uppklarade brott och minska handläggningstiderna.

Påföljder på brott ska avhålla från liknande handlingar och så långt som möjligt göra att förövaren gottgör brottsoffer för det lidande eller förlust som uppstått. Kriminalvården måste bli en vändpunkt för människors liv och på ett bättre sätt minska risken för återfall. Inte minst är det viktigt att anstalterna hålls drogfria så att samhället kan stödja den straffade med hjälp till drogfrihet.

En framgångsrik brottsbekämpning handlar inte bara om att angripa brottsligheten, utan även brottslighetens orsaker. Som en del i detta arbete måste vi också se orsakerna till varför människor hamnar i kriminalitet. En trygg uppväxt är den mest effektiva brottsförebyggande insatsen. Föräldrar har ett huvudansvar för att förmedla normer och värderingar till sina barn och ungdomar. Även skolan har en viktig roll i att ge barn och ungdomar en god värdegrund. Ett bra samarbete mellan skola, polis och andra aktörer på det lokala planet förebygger brott. Insatserna mot ungdomskriminalitet måste bli bättre och sättas in tidigare. Samhället bör också prioritera insatser som stärker föräldrars möjlighet att sätta gränser och ge stöd till sina barn och som ökar vuxnas deltagande i barns och ungdomars vardag.

Vi vet att det i stor utsträckning är i rekryteringen till ungdomsgängen som grunden läggs för ett liv med våld och droger. Risken är uppenbar att en del av dem som begår brott som unga fortsätter en eskalerande brottslig bana med allt grövre brottslighet.

För att stävja detta är det viktigt att fortsätta bekämpa utanförskapet så att fler människor ges möjlighet att vara del av en större social gemenskap, men också fortsätta rusta vårt rättsväsende om människor råkar illa ut.

Att bekämpa utanförskap och segregation har brottsförebyggande effekter. I områden och miljöer där många människor saknar arbete, där missbruk och sociala problem finns, ökar risken att dras in i kriminalitet och missbruksberoende. Därför är det fortsatta arbetet med arbetslinjen och ett minskat utanförskap viktigt även på det rättspolitiska området.

Ett väl fungerande internationellt samarbete är en nödvändighet för att kunna möta den internationella brottsligheten.

Den som väljer ett Alliansparti ska vara säker på att vårt arbete för att skapa ett tryggare Sverige fortsätter. Den ska också vara säker på att vi arbetar för ett starkt skydd av individens integritet och rättssäkerhet.

Frågeställningar

Arbetsgruppen ska lämna konkreta förslag som fortsätter och förstärker det reformarbete för förstärkt brottsbekämpning och ökad trygghet som påbörjats under innevarande mandatperiod. Gruppen ska särskilt avhandla följande områden:

Fullföljd satsning på polisen och upprustning av rättskedjan

Alliansregeringen har under mandatperioden genomfört historiska satsningar på rättsväsendet. Vad behövs för att de förstärkningar och upprustningar som inletts ska kunna fullföljas och få önskvärd effekt? Hur kan effektiviseringar genomföras inom rättsväsendet som möjliggör bättre resursutnyttjande och arbetsfördelning mellan dess olika delar? Vilka förändringar av arbetsmetoder, organisation och ledarskap bör följa på bl.a. den polissatsning som genomförts? Finns det behov av ytterligare lagändringar? Hur kan tillgänglighet inom polisen öka ytterligare och handläggningstider kortas? Hur kan åklagarnas arbetsuppgifter renodlas och utvecklas?

Tidigare och tydligare insatser mot ungdomsbrottslighet

Få uppgifter är viktigare än att förebygga brott bland unga. Om unga människor begår brott är det viktigt att ingripa tidigt och tydligt, för att minimera risken för återfall. Med tidiga och tydliga åtgärder mot ungdomsbrottslighet i dag motverkas grov brottslighet i morgon. Hur kan insatserna mot ungdomsbrottslighet sättas in tidigare och nå bättre resultat? Hur kan tidigare insatser och samverkan mellan berörda myndigheter förbättras, särskilt mellan rättsväsende samt skola och socialtjänst? Hur kan påföljdssystemet förbättras, insatser från socialtjänsten förstärkas och den slutna ungdomsvården utvecklas för att bättre motverka återfall? Hur kan hela kedjan med insatser för unga som begått brott stärkas, med betoning på insatser efter behandling och frigivning?

Förtroendet och effektiviteten i domstolarna

Människor ska kunna känna förtroende för domare och domstolars oberoende. Dömandet måste alltid präglas av opartiskhet, förutsägbarhet och likabehandling. Under mandatperioden har en mer effektiv domstolsorganisation och mer ändamålsenliga rättegångsregler skapats. Nu bör nästa steg tas i reformarbetet. Vad krävs för att korta handläggningstiderna och undvika att huvudförhandlingar ställas in? Hur kan dagens nämndemannasystem utvecklas?

Effektivare påföljdssystem och bättre kriminalvård

Påföljdssystemet behöver förenklas och anpassas till de förutsättningar som gäller i dag. Inte minst för så kallad vardagsbrottslighet (inbrott, stölder, skadegörelse) är påföljderna låga och uppklaringsprocenten otillfredsställande. Många dömda återfaller i dag i brott. Få får under anstaltsvistelsen genomgå yrkesutbildning trots att det tydligt minskar risken för återfall. Lokalerna är många gånger gamla och sällan anpassade till en modern kriminalvård. Hur kan påföljdssystemet förändras för att bättre återspegla dagens brottslighet? Vad krävs för att lägga grunden till en kriminalvård som minskar risken för återfall i brott och istället möjliggör för fler att ställa om till ett hederligt liv?

Ett starkt skydd för individens integritet och rättssäkerhet

Den snabba utvecklingen av ny teknik har skapat nya utmaningar när det gäller den personliga integriteten. Helt nya möjligheter har skapats för privatpersoner, företag och myndigheter att lagra, kartlägga och sprida information samt en ökad möjlighet till övervakning med hjälp av till exempel kamera, mobiltelefon eller gps. Därtill förekommer i dag förtal, hot och mobbning allt oftare på Internet. Vilka insatser krävs för att stärka individens integritet och rättssäkerhet där denna idag riskerar att urholkas?

Arbetsgrupp

Arbetsgruppens ordförande   Beatrice Ask (M)

Deltagande partirepresentanter   Johan Linander (C), Johan Pehrson (FP), Inger Davidson (KD)